

1 – de videoruimte en de tentoonstelling over de taal van OC

Neemt u plaats om te luisteren naar de geschiedenis van het kasteel (duur: 10 minuten).

Tegen 1100 verspreidde de **Langue d'oc** zich over geheel Romaans Europa en bracht nieuwe waarden mee zoals de ridderlijke of hoofse liefde die koningen als **Richard Leeuwenhart** inspireerden. **Gaston Febus**, de meest ontwikkelde prins van zijn tijd, was een waardig opvolger van deze **troubadours** die de eerste **Europese literatuur** creëerden. Hij liet de belangrijkste encyclopedische werken van zijn tijd in het Occitaans vertalen en hij kende de klassieke Latijnse schrijvers evengoed zoals de laatste literaire of muzikale ontwikkelingen. Nog in 1904 kreeg **Frederic Mistral** de Nobelprijs voor literatuur voor zijn oeuvre in het Occitaans. Ondanks vele tegenslagen, werd deze moedertaal van Hendrik de Vierde in ons departement in 1995 nog door 35 % van de bevolking gesproken. Drie bij de vereniging aangesloten scholen in de Hautes Pyrenées onderwijzen het aan de kinderen, en ook is er een tweetalige klas binnen het nationale onderwijs.

2-Primitieve gevechtstoren (donjon) uit de 11e eeuw (midden op de binnenplaats)

Deze toren, gebouwd op een kunstmatig opgehoogde heuvel van ongeveer 3 meter, vervangde waarschijnlijk de oorspronkelijke houten toren. De hoogte lag tussen de 15 en 18 meter. Op de hogere muren zijn resten van versieringen te zien boven de trappen en terrassen.

3- De justitie in de Middeleeuwen

Dichtbij de goudschaal, **de ijzeren kooi** die dient om de misdadigers gevangen te zetten en om er ze te laten rotten. Een **galg of een gibbet** is een structuur, meestal in hout, gebruikt voor de executies door ophanging. De term "gibbet" werd ook vaak gebruikt om de terdoodveroordeelde lijken tetoon te stellen in de houten vorken en dit gaf een afschuwelijk beeld.

De schandpaal is een teken van hoge justitie die niet dient als doodstraf. De publieke tentoonstelling is een afflictive en schadelijke straf. "**De schandpaal**", een marteltuig waar de tijd en intensiteit veranderlijk is van enkele uren tot een paar dagen. Hij kon ook dienen voor verschillende andere straffen.

4- De oorlogsmachines

Het gaat om exemplaren van originele machines, samengesteld in de schaal 1/3 voor sommige.

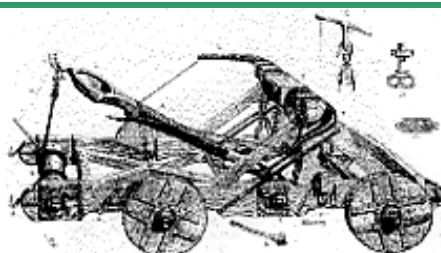
De Goudschaal : was een apparaat dat zo buitengewoon sterk was, dat het buiten het bereik van de pijlen van de verdedigers opgesteld kon worden. Een slinger, bevestigd aan een gigantische arm, werd in beweging gezet door een enorm tegengewicht en wierp zo een indrukwekkende kigel die zelfs het meest stevige metselwerk aan het wankelen bracht. Veel kastelen gaven zich alleen al bij het zien van deze machines over.

De scorpioen had een zuiver schot dank zijn een zijwaarts draaiende as en verticaal instelbare tandenkrans. Hij werkte beter bij houten omheiningen dan tegen stenen wallen.

De katapult had zijn beweeglijk als groot voordeel. Hij kon preciezer schieten dan de goodschaal, maar de projectielen waren ook een stuk lichter.

De katapult diende als aanvulling op de goodschaal om een bres te vergroten. Hij kon ook ingezet worden tegen troupes.

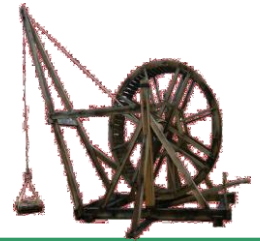
De stormtoren is een aanvalstoren bedekt met verse huiden als bescherming tegen brandende pijlen. Men probeerde de belegerde muren ermee te benaderen. In 1099 konden Gaston van Bearn en Centulle van Bigorre door hun kundig gebruik ervan Jeruzalem innemen..

Steenwerper: bestaat uit een slinger waar aan het einde een lepel met projectielen word vastgemaakt, ze werd in werking gebracht door ann het andere einde van de slinger te trekken. Wapen dat hoofdzakelijk voor de defensie vanaf XIIde eeuw wordt gebruikt.

De donderbussen verschenen aan het eind van de 14e eeuw. De meest primitieve waren houten cilinders met ijzer eromheen. Hun precisie en toenemende kracht die het mogelijk maakten steeds hetzelfde deel van de muur aan te vallen, deden zelfs de sterkste vestingen instorten en veroorzaakten hun ondergang.

De ram: Hij bestaat uit een lange balk (gewapend met een hoofd van ijzer), die als een slingerwordt vervolgd, die tegende deur van het kasteel zal slaan. De balk wordt door touwen opgehangen.

De kraan met wiel: het werd de kraan van de Middeleeuwen gebruikt voor de bouw van de grote gebouwen, militaire gebouwen, kathedralen, aquaduct, brug, etc. Ook bekend onder de benaming "eekhoornkooi" werd in werking gesteld door mannen die passeerden in kooien. Hij draaide omzigt in 360° en kon een last heffen van 400 kg. Hij was gebouwd in houten gemakkelijk omvouwbaar om vervoerd te worden naar hoger gelegen bouwwerken.

5 – het interieur van de Donjon

Deze bestond waarschijnlijk uit drie niveaus

Een begane grond zonder opening met een Romaans gewelf dat thans gedeeltelijk is ingestort;

Een verdieping die inmiddels verdwenen is, ongetwijfeld te bereiken door een losse trap;

Een plat, begaanbaar dak. De afwerking binnen met grote, gelijke zandstenen geeft een idee hoe het interieur geweest kan zijn. De benedenzaal diende als gevangenis, namelijk tijdens de godsdienst oorlogen. Men vindt er de volgende inscriptie, waarschijnlijk van een protestant: **“Enkel God zal aangebeden worden en de antichrist van Rome zal ten ondergaan”**.

6 – het verdwenen woongedeelte (tegenover de ingang van de donjon)

Dit is waarschijnlijk gebouwd in de 15de eeuw. Er resten slechts de haarden van de begane grond en die van de eerste verdieping. Op dit niveau zijn er vier grote ramen met roeden en dubbele koppelprofielen die een grote ceremoniële hal verlicht.

7 – de reconstructie van een opgraving

De bouw van de receptie in 1994 werd voorafgegaan door opgravingen die de basis van het oorspronkelijke gebouw uit de 14de eeuw hebben blootgelegd. Dit is een deel daarvan.

8 – De hoofdwacht

Deze scène was de zaal van de bewakers van het kasteel in de 14de eeuw. Drie of vier professionele soldaten betaald door de Heer was voldoende voor de veiligheid van het kasteel in gewone tijden. Aanvankelijk was deze positie in een onzeker gebouw tegenover de deur.

Aan de muur hangt een schilderij die de schenking voorstel van het kasteel aan de ESCOLE GASTON FEBUS door Albin Bibal, de eerste die zich bemoeide met het kasteel, in 1907.

De vitrines voorstellen de kalligrafie:

- een van de manieren om inkt te maken
- de verschillende maten van veren en schrijfbrieten
- de verschillende soorten papier en perkament

9 – de benedenzaal

Deze diende als opslagruimte van levensmiddelen met een constante koele temperatuur. Gezouten of gerookt vlees, granen zoals tarwe en rogge, bonen, erwten, droge vruchten, noten, kastanjes en rode wijn hadden hier een plaats. Door het om en om gebruik van bakstenen en rivierkeien kon men snel bouwen, minder kostbaar en even stevig. Febus werd zo de grootste vestingbouwer van zijn tijd.

10 – De tentoonstellingszaal van de fresco's en de slaapkamer

Deze foto's geven een volledig overzicht van de schilderkunst die de kerken van de vlaktes en de heuvels van de Gascogne eeuwenlang siert. Religieuze en profane afbeeldingen vindt men naast elkaar.

Er werden twee technieken gebruikt:

- fresco op nat gips
- schilderen in tempera op een basis bedekt met lijm

De scène vertegenwoordigt een slaapkamer van de 15de eeuw in een Kasteel van Provincie. (met stof beklede muren, weinig bemeubelt. In deze plaats, de vrouwen van het adel brachten een groot deel van de dag door).

Door van de Donjon weg te gaan, om door te gaan, moet u zich naar de trap in hout aan de linkerkant van het hof leiden.

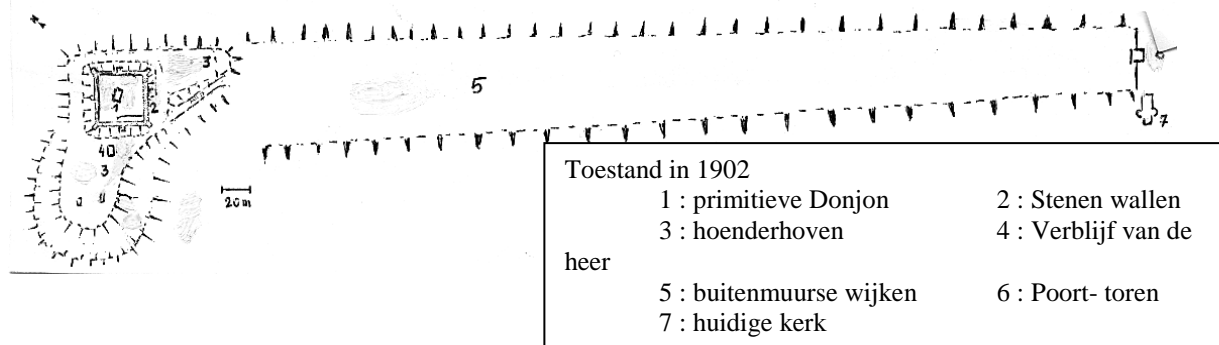
11 – De omloop

In de uitlaat van de trap de gemankeerde indicator waarmee u details het landschap precies.

Bovenaan de trap heeft u uitzicht op het dal van de Arros en de hellingen van de Bigorre.

Na de bocht ziet u de Cisterciënzer Abdij van Escaladieu die gebouwd werd in de nabijheid van een rustig zijriviertje aan de overkant in de 12de eeuw. Verderop ziet u de heuvels van de Baronie en vervolgens de eerste bergen, overheerst door de Pic du Midi met zijn observatorium.

De huidige parkeerplaats was een binnenkoer omringd door grachten en houtwallen.

De valk of de ligende bombardeerder is een light geschut stuk van ongeveer 2 m om middelgrote kogels te trekken van 500gr tot 3 kg. Apparaat gemonteerd op een uitkijkpost.

De kruisboog op een uitkijkpost: oorlogsmachine die zeer dodelijke pijlen schiet op een afstand van 150m. (kopie gemaakt volgens Viollet Leduc)

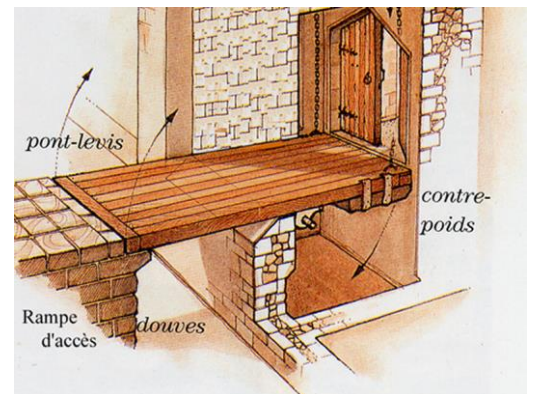
12 – de verdediging van de toegangspoort

Het platform van de ingang, hieronder, waarin de ingangs trap utgeeft, was een **bascule brug**. Op de buitenwand, leunde waarschijnlijk een vaste loopbrug, kon deelnemen aan een werk, dat buiten de basis 7-8 m blijft. De begraafplaats, werd bereikt door middel van een gemetselde stijgende kademuur.

Het hord: verwijderbare houten verdediging structuur geïnstalleerd in afwachting van een bezetting voor de bescherming van de voordeur.

Boven de deur, kantellen bekroning van de donjon gegarandeerd een verticale en doeltreffende verdediging van de ingang.

De toegang tot de donjon werd enkel gemaakt door deze smalle deur van de omloop, een scheve deuropening zodat we niet te ver binnen kunnen dringen met een ram.

13– de expositieruimte met archeologische vondsten

De enige schriftelijke getuigenissen over de voorvaderen van de protohistorie komen van Caesar en Strabon. Zij vertellen ons over de Aquitaanse volkeren, die sterk verschilden van de Galliërs aan de andere kant van de Garonne. Deze beweringen worden onderschreven door de resultaten van hematologisch en genetisch onderzoek onder de bevolking. Deze onderzoeken stellen een onomstotelijke verwantschap vast tussen de meerderheid van de Pyreneese bewoners van het westen en de Basken. Aquitaniërs, Vascogners en Basken hebben dezelfde oorsprong en bevolkten de driehoek Pyreneeën – Oceaan – Garonne, lang voor de komst van de Kelten in Gallië. Zij waren het die onze grafheuvels hebben opgericht. Na de verovering door de Romeinen hielden de plaatselijke volkeren hun voorvaderlijke goden in ere, maar ‘romaniseerden’ de uitoefening van hun cultus door hen nu te eren op gewijde altaren.

Meer en meer namen zij de taal van de bezetters over om tegen het jaar 1000 de weg te bereiden voor een eigen vorm van de taal van Oc (langue d’Oc): het Gascons, gevormd door de speciale uitspraak van hun oorspronkelijke taal. Tegen het eind van de 12de eeuw vervangt het Gascons meer en meer het Latijn als officiële taal van ons gebied en dat zal zo blijven in de Bearn tot 1789. Zij vervulde ook die rol in Baskenland, aan beide zijden van de Pyreneeën. Deze ontwikkeling is goed te zien in de schenkingaktes van het naburige klooster van Escaladieu. Het grootste deel van de tentoongestelde middeleeuwse voorwerpen is afkomstig van de opgravingen die voorafgingen aan de bouw van het huidige receptiegebouw. Sommige anderen, die nog ouder zijn, komen van het buitenste deel van de parkeerplaats (voormalig hoenderhof).

Bruingele keramiek.

14 – De kamer van de kasteelheer

Aan de haard en de wasbak kan men zien dat dit bij uitstek het woongedeelte was. Er was weinig meubilair. Tijdens grote kou werd geolied perkament gebruikt als vensterglas. Voor de uitsparing in het plafond is gekozen tijdens de restauratie. In de middeleeuwen gebruikten men waarschijnlijk de uitspringende stenen raven als steunpunt voor de schoring van de dikke balken.

Het tafereel stelt een verblijf van graaf Jean, voorvader van Hendrik de Vierde, voor. Alleen kinderen van belangrijke heren kregen een zekere opleiding.

15 – de kamer van de schildwachten

Traditioneel was het de bovenste zaal van de donjon die deze functie had. U vindt hier in vogelvlucht 5e eeuw militaire geschiedenis. De maliënkolder, dat verscheen in de 11 de eeuw, bracht de noodzaak met zich mee om zich met een schild tegen pijlen te beschermen. De degens die men gebruikte waren vaak nogal groot en veroorzaakten vooral breuken. De helmen beschermden het gezicht, maar waren uiterst ongerieflijk.

In de 15e eeuw verschenen, om de risico's die (kruis-)boogschutters vormden te verminderen, met de maliënkolder metalen platen, aanvankelijk los, maar later aaneengesmeed en scharnierend. Men probeerde de paarden op dezelfde manier te beschermen, waardoor de ruiter met zijn uitrusting van meer dan 50 kilo op een tank ging lijken.

- Gevreesd in het open veld, werd hij in begroeid en heuvelachtig terrein zeer kwetsbaar.
- Zes schilderijen stellen de ontwikkelingen van Mauvezin voor, van 2000 jaar voor Christus tot de 15e eeuw.

16 – De zolder

aan de bovenkant van de trap bereikt u de zolderverdieping geopend op crenels, boogschutters en stufstenen. Het dak van de toeren werd onlangs samengesteld.

Deze plek zou kunnen dienen als circulaire meldkamer.

Wij opgeslagen zeer zeker van het materiaal(apparatuur) van defensie (projectielen, bundels van stokken van pijlen of kruisboog bouten, edelstenen;)

Hij zou ook kunnen het behoud van droge levensmiddelen(grondstoffen) zoals granen.

U moet nu naar beneden gaan. Aan het einde van de weg van ronde, leent de trap van hout. U komt nu aan de toegang van het gebouw van ontvangst terug en door het portaal aan de rechterkant, bereikt u de bibliotheek

17 – De bibliotheek

Beschrijft de video u in vier minuten de verschillende etappes van de restauratie. De bibliotheek omvat een belangrijke bodem van werken van regionale geschiedenis waarvan veel in taal van OC. Zijn.

18. De winkel

Wij verzoeken u vriendelijk deze brochure in het boetiek achter te laten. Het personeel geeft met genoeg antwoord op alle vragen die u zou kunnen stellen over het kasteel en zijn geschiedenis. Aarzel niet hen aan te spreken

Bij het verlaten, boven de ingang, kunt u genieten van het prachtige heraldische plaat.

Op het wapen, verdeeld in vier delen, staan de palen van de Graaf van Foix en de koeien van de Béarn. Daaronder een helm met een vizier, geplaatst op een hoofd van een koe. De palen van het wapen van Foix steunen op de rest van het dier. Op deze hoogte is het devies gegraveerd “J’ay belle dame”: ik heb een mooie vrouw. Het fantasiebeest beneden, een soort draak, houdt een stok vast. De omlijsting is aan de onderkant versierd met een dierenkop met laurierbladen en nog twee gezichten. Een plantaardig decor van wijnranken en boerenkool steunt op twee figuren aan de zijkanten en omlijst het dierenhoofd in het bovenste gedeelte.

***Dank u wel voor uw bezoek.
in de zomer animaties (jongleurs, muzikanten) elke zondag***